Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Wet precursoren voor explosieven aangescherpt

Vanaf 1 februari 2021 gaat de nieuwe EU-verordening rondom precursoren voor explosieven in. Precursoren voor explosieven zijn in dit geval grondstoffen die gebruikt kunnen worden om explosieven van te maken. Om aan de nieuwe verordening uitvoering te geven, wordt ook de nationale wetgeving aangepast. De verordening is ingesteld om te voorkomen dat kwaadwillende personen ongemerkt explosieven kunnen maken met deze stoffen. In deze factsheet staat omschreven wat de gevolgen zijn voor ondernemers en bedrijven die deze stoffen verkopen.

nctv.nl/aanslagmiddelen

Per 1 februari 2021 geldt een aantal verplichtingen voor bedrijven, onder andere met betrekking tot precursoren voor explosieven waarvoor een beperking geldt. Deze stoffen zijn benoemd in lijst 1 (zie kader). Met een beperking wordt bedoeld dat stoffen of producten die deze stoffen bevatten niet zomaar verkocht kunnen worden en dat de Nederlandse overheid en de EU bepaalde eisen stellen aan de verkoop.

De EU-wetgeving maakt onderscheid door de precursoren voor explosieven te verdelen over twee verschillende lijsten met stoffen, de zogenaamde bijlagen van de EU-verordening (zie kader). Voor beide lijsten gelden verschillende regels en verplichtingen.

Vanaf 1 februari 2021 gelden de volgende verplichtingen voor stoffen op lijst 1:

1. Bedrijven die precursoren verkopen moeten een verificatieplicht uitvoeren op de identiteit van de klant en checken of een vergunning nodig is of niet. Is een vergunning nodig, dan volgt vergunningscontrole.

2. Bedrijven die precursoren verkopen moeten gegevens van de klant registreren en bewaren voor een periode van 18 maanden. Het staat hen hierin vrij op welke manier ze dit willen doen, mits ze rekening houden met de privacyregelgeving (AVG).

Voor alle genoemde stoffen op zowel lijst 1 als 2 geldt:

3. Alle verdachte transacties, diefstal, en vermissing moeten binnen 24 uur worden gemeld bij het meldpunt Verdachte Transacties Chemicaliën: 088 154 00 00.

4. Bedrijven moeten de zakelijke klant informeren dat het product dat zij kopen een precursor voor explosieven is waarvoor regels en verplichtingen gelden. De informatieplicht geldt dus niet voor de consument.

5. Bedrijven moeten hun personeel trainen en instrueren zodat ze op de hoogte zijn van de verplichtingen die gelden voor het verhandelen van precursoren en uitvoering kunnen geven aan de wet.

Hieronder volgt een toelichting over wat de regels en de verplichtingen inhouden.

1. Precursoren voor explosieven waarvoor een beperking geldt

Naam van de stof	Grenswaarde waarboven een vergunning nodig is	Grenswaarde waarboven geen vergunning meer verleend wordt
Salpeterzuur	3% g/g	10% g/g
Waterstofperoxide	12% g/g	35% g/g
Zwavelzuur	15% g/g	40% g/g
Nitromethaan	16% g/g	100% g/g
Ammoniumnitraat[1]	16 % g/g stikstof in verhouding tot ammoniumnitraat (zie verordening voor details)	Geen verlening van vergunningen toegestaan
Kaliumchloraat	40% g/g	Geen verlening van vergunningen toegestaan
Kaliumperchloraat	40% g/g	Geen verlening van vergunningen toegestaan
Natriumchloraat	40% g/g	Geen verlening van vergunningen toegestaan
Natriumperchloraat	40% g/g	Geen verlening van vergunningen toegestaan

2. Precursoren voor explosieven die moeten worden gemeld

Naam van de stof
Hexamine
Aceton
Kaliumnitraat
Natriumnitraat
Calciumnitraat
Calciumammoniumnitraat
Magnesium, poeders[2,3]
Magnesiumnitraathexahydraat
Aluminium, poeders[2,3]

Verschil tussen een marktdeelnemer en een professionele gebruiker is dat de marktdeelnemer een precursor voor explosieven aanbiedt aan een andere persoon, terwijl een professionele gebruiker een precursor voor explosieven uitsluitend voor eigen gebruik verwerft of binnenbrengt.

1 16% g/g stikstof in verhouding tot het ammoniumnitraat komt overeen met 45,7% ammoniumnitraat na verwijdering onzuiverheden.
2 Met een deeltjesgrootte van minder dan 200 µm.
3 Als stof of in mengsels met minimaal 70% g/g aluminium of magnesium.

Wanneer heb je een vergunning nodig?

Bij gebruik van stoffen uit lijst 1 dat buiten handels-, bedrijfs-, of beroepsactiviteit valt

Precursoren waarvoor een beperking geldt (lijst 1 met stoffen, zie kader) mogen niet worden gebruikt door particulieren, tenzij ze een vergunning hebben. Dit wordt de vergunningsplicht genoemd. Deze vergunning is dus noodzakelijk als een (rechts)persoon handelt voor doeleinden die buiten de handels-, bedrijfs- of beroepsactiviteiten vallen. Dat betekent dat een vergunning verplicht is als je een stof wilt gebruiken voor particulier gebruik, bijvoorbeeld voor een hobby of vrijetijdsactiviteit.

Professionele gebruikers daarentegen kunnen vergunningvrij gebruik maken van precursoren voor explosieven. Ze moeten dan wel aantonen dat deze middelen noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van hun handels-, bedrijfs- of beroepsactiviteiten. Zie de NCTV-website (www.nctv.nl/aanslagmiddelen) voor een voorbeeld.

Wanneer geldt er een verificatieplicht?

Bij het verkopen van precursoren uit lijst 1 waarvoor een beperking geldt

Bedrijven moeten bij het verkopen van precursoren uit lijst 1 de gegevens van de klant controleren en noteren. Daarvoor moeten verschillende zaken worden vastgesteld: identiteit aan de hand van geldig legitimatiebewijs, het handels-, bedrijfs- of beroepsactiviteit van de klant, evenals de naam en het adres van de onderneming, of andere relevante registratienummers van de onderneming. Bedrijven dienen zich hierbij aan de AVG te houden.

Bovendien moet de verkoper vaststellen wat het beoogde gebruik is en of dit binnen de bedrijfsmatige activiteiten valt van de zakelijke klant. Bij twijfel mag een verkoper de verkoop weigeren en dient de verkoper deze verdachte transactie binnen 24 uur te melden bij het Meldpunt Verdachte Transacties Chemicaliën: 088 154 00 00.

De verkoper dient de gegevens van de klant 18 maanden na de datum van de transactie te bewaren en jaarlijks te controleren. De gegevens moeten ook worden gecontroleerd wanneer er een afwijking van een eerdere bestelling plaatsvindt. Als bijvoorbeeld de contactpersoon verandert, of de hoeveelheid die besteld wordt significant groter is dient de verificatie weer opnieuw plaats te vinden.

Ook is het van belang dat op het moment van aflevering van de goederen nog een vorm van controle plaatsvindt. Dat wil zeggen dat vastgesteld wordt dat de persoon die de goederen namens de klant in ontvangst neemt ook daadwerkelijk gemachtigd is.

Wanneer geldt er een meldplicht?

Voor alle verdachte transacties, vermissingen en diefstal van precursoren voor explosieven op lijst 1 en 2

Alle stoffen op lijst 1 en 2 die zijn verhandeld in een verdachte transactie, of die zijn vermist of gestolen, moeten binnen 24 uur gemeld worden bij het Meldpunt Verdachte Transacties Chemicaliën: 088 154 00 00. Wij vragen daarnaast om verdachte transacties, vermissing en diefstal van producten met de volgende chemicaliën ook te melden:

- Fijne metaalpoeders.
- Overige chloraat-, perchloraat en nitraatzouten.
- Permanganaatzouten.
- Producten met het volgende pictogram:

Verdachte transacties zijn transacties die betrekking hebben op precursoren waarvan redelijke vermoedens bestaan dat de betrokken stof of het betrokken mengsel gebruikt gaat worden voor het maken van explosieven. Probeer in dat geval zoveel mogelijk informatie te noteren over de klant en de transactie, zoals:

- Uiterlijk: lengte, lichaamsbouw, kapsel en haarkleur, gezichtshaar.
- Opvallende kenmerken: tattoos, piercings, littekens, etc.
- Voertuig: kenteken, merk en model.
- Transactie: tijd, producten en hoeveelheden.

Bewaar kassabonnen, ID-gegevens en overige documenten die zijn aangeraakt door de klant voor analyse van vingerafdrukken.

Wanneer geldt er een informatieplicht?

Bij alle transacties van precursoren

Bij alle transacties met precursoren moet de aanbieder de keten op de hoogte stellen van de regels die gelden bij de aankoop, het bezit en het gebruik van de stoffen. Dit wordt de informatieplicht genoemd.

Dit geldt bij alle transacties, ongeacht wie de afnemer is. De informatieplicht geldt niet voor de consument of eindgebruiker in een winkel. De informatieplicht geldt dus ook voor internetverkopers. Omdat online marktplaatsen in sommige gevallen zelf geen producten aanbieden dienen ze informatie beschikbaar te stellen voor de verkopers en gebruikers van het platform. Dit kan bijvoorbeeld door het opzetten van een informatiepagina.

Van alle marktdeelnemers binnen de keten van precursoren voor explosieven wordt verwacht dat zij elkaar helder en duidelijk informeren wanneer een product een dergelijke precursor bevat en dat het daarmee binnen de verplichtingen van de EU-verordening valt. Dit kan door middel van het toevoegen van een tekst op het etiket of in een productbijlage. Op de website van de NCTV staat hiervan een voorbeeld (www.nctv.nl/aanslagmiddelen).

Wanneer moet een bedrijf zijn personeel instrueren?

Al het personeel dat werkt met precursoren dient door de werkgever te worden geïnstrueerd

Ieder bedrijf dat precursoren verkoopt aan professionele gebruikers of particulieren is verplicht om te zorgen dat het personeel de juiste training en instructie krijgt. Zo weet iedereen wat hij of zij moet doen en draagt iedereen bij aan een veilig Nederland.

Voor meer informatie zie:

nctv.nl/aanslagmiddelen

Het is toegestaan om delen van deze factsheet te kopiëren en te gebruiken voor verdere verspreiding.
Neem contact op met de NCTV om dit vooraf verder af te stemmen.

EU verordening 2019/1148 en Wet Precursoren voor explosieven

Staat stof op lijst 1 (puur of in mengsel)?

Salpeterzuur
Waterstofperoxide
Zwavelzuur
Nitromethaan
Ammoniumnitraat
Kaliumchloraat
Kaliumperchloraat
Natriumchloraat
Natriumperchloraat

JA

Valt percentage van de stof binnen de op de lijst genoemde grenswaarden? (Zie tabel 1 op pagina 2)

JA

NEE

Is het percentage lager of hoger dan genoemd in de lijst?

LAGER

Stof valt niet onder wetgeving en is gewoon toegestaan.

HOGER

Stof is helemaal niet toegestaan voor particulieren.

Staat stof op lijst 2?

Hexamine
Aceton
Kaliumnitraat
Calciumnitraat
Calcium-ammoniumnitraat
Natriumnitraat
Magnesium, poeders
Magnesiumnitraat-hexahydraat
Aluminium, poeders

JA

Ben je een marktdeelnemer (bijv. een bedrijf dat producten (door)verkoopt)? Of ben je particulier (hobby, thuisgebruik)? Of een professionele gebruiker (noodzakelijk voor uitvoering van bedrijfsmatige activiteiten)?

MARKT-DEELNEMERS

PARTICULIER/ PROFESSIONEEL GEBRUIK

Ben je particulier (hobby, thuisgebruik)? Of een professionele gebruiker (noodzakelijk voor uitvoering van bedrijfsmatige activiteiten)? Of een marktdeelnemer (bijv. een bedrijf dat producten (door)verkoopt)?

PARTICULIER

Vergunning aanvragen bij ILT.

PROFESSIONELE GEBRUIKER

Identificatie aan verkoper verplicht

MARKTDEELNEMER

Verificatieverplichting van klant. Bewaarplicht van gegevens 18 maanden.

Informatieverplichting in de keten. Trainen en bewustmaken van personeel.

Meld verdachte transacties, vermissingen of diefstal binnen 24 uur bij het Meldpunt Verdachte Transacties Chemicaliën: 088 154 00 00 of precursoren@belastingdienst.nl